

EXPERIÈNCIA DE LENGUA ORAL

TÍTOL: EL DEBAT ORAL

EIX: 4. PARLAR I ESCOLTAR PER APRENDRE A LES ÀREES I A LES MATÈRIES

Centre: **ESCOLA MARE DE DÉU DEL CARME**

Adreça: C. DOCTOR ROBERT, 5-9 08820 EL PRAT DE LLOBREGAT

Correu: esc-mdeucarmeprat@xtec.cat

Responsables activitat: Maria Moré, Iris Salayet, Joan Vall

Curs: **4t ESO**

Juny 2021

1. Context del centre i de l'aula

L'Escola Mare de Déu del Carme és un centre concertat d'Educació Infantil, Educació Primària i ESO, la titularitat del qual és de les Carmelites Missioneres, organització religiosa cristiana que es dedica a l'educació des de fa més de 110 anys. El centre ofereix dues línies des d'Educació Infantil i garanteix la continuïtat al mateix centre i amb el mateix projecte educatiu fins a la finalització de l'ESO. Estem repartits en dos edificis que formen una única escola.

El alumnes de 4t d'ESO comparteixen escolaritat des de P3, amb molt poques incorporacions al llarg de tota la seva trajectòria escolar. Només en l'etapa de secundària s'han afegit a aquesta promoció alguns alumnes nous. Val a dir que els dos grups s'han anat barrejant entre ells, normalment a final de cada cicle o etapa; per tant el grau de coneixement mutu és molt gran.

2. Producte comunicatiu: encàrrec que es fa i gènere discursiu al qual pertany

Temàticament, el projecte comunicatiu s'organitza al voltant de la Maternitat d'Elna, institució creada en temps de la Segona Guerra Mundial a la Catalunya Nord.

El producte comunicatiu té un doble vessant:

-Organització d'un debat entorn del llibre *La maternitat d'Elna*, amb participació de la pròpia autora, Assumpta Montallà. Aquesta activitat s'inscriu, doncs, en la tipologia dels textos argumentatius.

-Elaboració d'un vídeo documental (text expositiu) en grups de quatre persones, d'acord amb els requisits següents:

- Durada aproximada 8-10 minuts.
- Cadascun dels components del grup ha de fer una intervenció oral d'uns 2 minuts de durada i enregistrar-la com a element integrant del vídeo col·lectiu.
- Entre d'altres aspectes a considerar vinculats amb la temàtica central, poden tractar aspectes com ara:
 - La Guerra civil
 - L'exili
 - La postguerra

- El llibre de la Maternitat l'Elna (recitació de diferents fragments de la novel·la).
- Es formulen, a més, altres requisits per dur a terme aquesta tasca:
 - Han d'incloure imatges reals (de la maternitat, de l'Elisabeth Eidenberg...) o fictícies (simular una escena a la platja...) que facin referència al contingut de la novel·la.
 - Música d'acord amb el contingut (instrumental, relaxada...).
 - Han de gravar en horitzontal.
 - Editar el vídeo.

3. L'activitat

L'activitat forma part d'un projecte de treball interdisciplinari que es desenvolupa al llarg d'una setmana i que tracta temes variats, com ara la Guerra Civil espanyola, la postguerra, l'exili, i la literatura en llengua catalana i castellana d'aquesta època.

A banda de treballar-se des de la matèria de Llengua Catalana, també es relaciona amb les matèries de Llengua i Literatura Castellana i Ciències Socials. Els docents

implicats directament són, per tant, el professorat de l'àmbit de llengües i els de Ciències Socials.

Durant aquest projecte l'alumnat s'agrupa en grups base de 4 persones. Treballen a les aules pròpies de 4t ESO A i B i a l'aula de desdoblament per poder disposar d'un espai una mica més gran entre grup i grup.

Tot el projecte es du a terme en una setmana. L'apartat de la *Maternitat D'Elna*, és a dir, allò que afecta de ple a la comunicació oral de forma intencionada només n'és una part. Els alumnes han anat treballant aquesta part prèviament a casa i en grups base de 4 integrants.

OBJECTIUS D'APRENTATGE GENERALS

1. Participar en el debat proposat sobre la Maternitat d'Elna, tot aportant arguments a favor de la pròpia opinió de manera ordenada i entenedora, per tal de contrastar respectuosament els punts de vista diversos exposats i promoure la capacitat de diàleg i el pensament crític.
2. Elaborar, exposar oralment i gravar en grup un text expositiu al voltant de la Maternitat d'Elna, en el marc d'un treball més ampli sobre el període posterior a la Guerra Civil Espanyola i l'esclat de la II Guerra Mundial, amb la finalitat de poder comunicar de manera ordenada, clara i entenedora als companys i companyes la pròpia visió sobre l'esmentada Maternitat, a través de l'enregistrament d'un vídeo que incorpori imatges, elements gràfics diversos, música i el text expositiu referit anteriorment, ja sigui com a veu en off o com a intervenció personal enregistrada de cadascun dels membres del grup de treball corresponent.

OBJECTIUS D'APRENTATGE ESPECÍFICS

1. Transformar la informació i documentació rebuda entorn de la Maternitat d'Elna en un text expositiu oral que respongui adequadament i efectiva al propòsit inherent a la situació comunicativa d'un vídeo documental.
2. Elaborar el guió d'un text expositiu que caldrà exposar oralment a través de l'enregistrament d'un vídeo, a fi de comunicar amb claredat una visió consensuada del grup de treball sobre la iniciativa històrica d'Elisabeth Eidenbenz.
3. Estructurar i compassar l'exposició oral sobre la Maternitat d'Elna d'acord amb els recursos visuals i sonors propis d'un vídeo, de manera que es creï un ritme narratiu adequat per a l'assoliment d'una comunicació efectiva.

4. A través d'una gravació, exposar amb una entonació, una fonètica i un ritme adequats el text elaborat sobre la Maternitat d'Elna.

5. Aplicar de manera reflexiva els coneixements sobre el funcionament de la llengua i les normes d'ús lingüístic per comprendre i produir missatges orals i escrits amb adequació, coherència, cohesió i correcció

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

<p>ABANS D'INICIAR L'ACTIVITAT A L'AULA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Contacte amb l'autora del llibre <i>La Maternitat d'Elna</i>, Assumpta Montellà. ▪ Acord amb l'autora del llibre per participar en una conferència – debat al voltant de la Maternitat d'Elna. ▪ Establiment del dia per fer la visita guiada a Elna i Cotlliure.
<p>PREPARACIÓ I INICI DE L'ACTIVITAT</p>	<p style="text-align: center;">DEBAT</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Proposta de la lectura del llibre <i>La Maternitat d'Elna</i> a l'alumnat. ▪ L'argumentació oral: el debat. Plantejament de les pautes que ha de regir el debat al voltant de la Maternitat d'Elna, un cop llegit el llibre corresponent. ▪ Elaboració d'un referent d'aula que reculli les pautes fixades per al debat. ▪ Preparació en grup de preguntes que es poden dirigir a l'autora del llibre un cop finalitzada la seva intervenció. ▪ Comunicar a Assumpta Montellà les pautes del debat acordades amb l'alumnat. ▪ Treballar per grups una llista de comprovació que posteriorment ens serveixi d'eina d'observació del desenvolupament de la conferència – debat. Definir la llista per consens.

	<p style="text-align: center;">ELABORACIÓ DELS VÍDEOS</p> <ul style="list-style-type: none">▪ El text expositiu enregistrat. Formulació de les pautes, criteris i requisits per dur a terme a través del treball en equip de l'elaboració d'un vídeo documental sobre la Maternitat d'Elna.▪ Presentació de vídeos documentals que puguin servir de model del vídeo que es demana que els alumnes elaborin.▪ Acordar de forma consensuada una rúbrica de valoració dels vídeos que s'han d'elaborar.
--	---

<p>DURANT L'ACTIVITAT: PROCÉS</p>	<p style="text-align: center;">DEBAT</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Informació recordatori dels temps assignats a l'exposició de l'autora del llibre La Maternitat d'Elna i el temps posterior destinat al debat.▪ Assignar el paper de moderador/a o ordenador/a de les peticions de paraula.▪ Formulació de preguntes a l'autora del llibre llegit anteriorment i ara exposat.▪ Incitació al debat a través de la contraposició d'opinions. Els docents han de promoure el contrast d'opinions de manera respectuosa (d'acord amb els normes establertes prèviament).▪ Incentivació de la participació de tothom: promoure moltes intervencions breus. <p style="text-align: center;">VISIÓ DELS VÍDEOS ELABORATS</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Breu presentació dels components de cada grup de treball i referència breu al treball fet entorn a l'elaboració d'aquest vídeo, inspirant-se en el
--	---

	<p>modelatge que prèviament fa un docent.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Sorteig de l'ordre de visió dels vídeos elaborats.▪ Visió dels vídeos elaborats.▪ Presa de notes en una rúbrica per part dels alumnes (coavaluació).
--	--

DESPRÉS DE L'ACTIVITAT	<p>DEBAT</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Visió de la gravació de la conferència - debat.▪ El debat sobre el debat: valoració de la sessió amb l'Assumpta Montellà i el debat posterior a la seva exposició.▪ Llista de comprovació: pautes d'observació d'acord amb els criteris formulats anteriorment al debat. <p>VISIÓ DELS VÍDEOS ELABORATS</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Es tracta de valorar els resultats finals, és a dir els vídeos de cada grup, i fer-ne una consideració mitjançant la rúbrica preparada anteriorment.▪ Petit col·loqui al voltant de les dificultats amb què han topat a l'hora de muntar aquest vídeo a través del treball en grup.
-----------------------------------	---

MATERIAL DE SUPORT I RECURSOS

Per part de l'alumnat, es necessitarà una càmera o mòbil per fer els enregistraments, un programa d'edició de vídeo i àudio, per fer el muntatge, així com el llibre *La Maternitat d'Elna*, d'Assumpta Montellà.

A l'aula es necessitarà un ordinador i un projector per poder veure els vídeos .

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

El treball en grup és un recurs metodològic i organitzatiu que fem servir sovint en moltes de les activitats del centre. El repartiment de papers dins del grup de treball de forma cooperativa, el caràcter heterogeni dels esmentats grups, la imprescindible aportació individual en les gravacions del vídeo que ha de recollir totes les veus, la tutela dels docents a l'hora de garantir que no hi hagi cap alumne que quedi despenjat en l'elaboració d'algunes de les tasques en la confecció del vídeo, l'establiment de graus d'intervenció de cada un dels components de cada grup... són elements que materialitzen l'atenció a la diversitat de condicions i capacitats de l'alumnat.

4. Punts forts de l'activitat

- Desenvolupament d'aspectes i elements de les noves tecnologies i comunicació, a l'hora de muntar i editar el vídeo. La tecnologia al servei de la comunicació.
- Coneixement de diferents elements de la nostra història i literatura a partir d'un projecte transversal que aglutina diferents matèries com la llengua catalana, la castellana i la història.
- Desenvolupament d'un element important de la comunicació com l'escolta activa en el moment en què es duu a terme el col·loqui amb l'autora.
- Possibilitat que els alumnes expressin els seus propis interessos a través del vídeo enregistrat.

5. Resultats:

En general, després de dur a terme aquesta activitat l'alumnat ha après a:

- Valorar la llengua i la comunicació com a mitjà per a la comprensió de la realitat que l'envolta.
- Millorar la competència comunicativa oral, escrita per expressar les opinions i concepcions personals.
- Comprendre textos literaris i valorar el coneixement del patrimoni literari com una manera de simbolitzar l'experiència individual i col·lectiva.
- Aplicar de manera reflexiva els coneixements sobre el funcionament de la llengua i les normes d'ús lingüístic per comprendre i produir missatges orals i escrits amb adequació, coherència, cohesió i correcció.

6. Conclusions

Cal destacar el treball integrat i col·laboratiu en una activitat interdisciplinària, amb l'objectiu comú de millorar la llengua oral de tot l'alumnat.

Parlar bé, és a dir, ser capaç de comunicar, ens permet establir bones relacions en el nostre entorn de vida. Promoure la parla ordenada, estructurada, fluïda, és atorgar confiança en si mateixos als nostres alumnes, és contribuir a edificar una capacitat de raonament més profunda, més clara (pensament i llenguatge). I és també, de retruc, contribuir a despertar la consciència sobre el propi procés d'aprenentatge als nostres alumnes, que no només entren en la inèrcia de contestar preguntes escrites, sinó que fan servir la parla, l'oralitat, per analitzar els seus processos cognitius, les seves produccions orals.

La Maternitat d'Elna és una contribució puntual, modesta, però efectiva i gratificant, a l'assoliment de les fites essencials en la dimensió de la comunicació oral per part del nostre alumnat.

7. Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

<https://www.escolamdcprat.com/>